

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6Co/11/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3519202434
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 03. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Stanislava Kollárová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2020:3519202434.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Stanislavy Kollárovej a členov JUDr. Ing. Miroslava Mandáka a JUDr. Ivety Sopkovej v sporovom konaní žalobkyne C. T., rod. M., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom D. P. XXX XX, A. č. XXX/XX, zastúpenej JUDr. Vladimírom Fraňom, LL.M., advokátom, so sídlom Advokátskej kancelárie Nové Mesto nad Váhom 915 01, Haškova 18 proti žalovaným 1/ T. T., nar. XX. XX. Z., trvale bytom D. P. XXX XX, A. č. XXX/XX, zastúpenej JUDr. Ľubošom Noskovičom, advokátom, so sídlom Advokátskej kancelárie Bratislava 821 08, Líščie nivy 7 a 2/ R. T., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom D. P. XXX XX, A. č. XXX/XX, o určenie, že právo zodpovedajúce vecnému bremenu existuje, o návrhu žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalovaných 1/ a 2/ proti uzneseniu Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 11. decembra 2019, č.k., 7C/39/2019-76, takto

rozhodol:

I. Uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej výrokovej časti I. m e n í tak, že žalobkyňa j e o p r á v n e n á užívať nehnuteľnosť - dvojizbový byt nachádzajúci sa v suteréne domu súpisné číslo XXX , ktorý pozostáva z chodby, obývacej izby, spálne, kuchyne a kúpeľne, stojaceho na parcele číslo XXXX, katastrálne územie Stará Turá, evidovaného v liste vlastníctva číslo XXX, do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Nové Mesto nad Váhom pod sp. zn. 7C/39/2019.

II. Uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej výrokovej časti II. m e n í tak, že žalované 1/ a 2/ s ú p o v i n n é strpieť do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Nové Mesto nad Váhom pod sp. zn. 7C/39/2019 právo žalobkyne užívať nehnuteľnosť - dvojizbový byt nachádzajúci sa v suteréne domu súpisné číslo XXX, ktorý pozostáva z chodby, obývacej izby, spálne, kuchyne a kúpeľne , stojaceho na parcele číslo XXXX, katastrálne územie Stará Turá, evidovaného v liste vlastníctva číslo XXX.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie výrokom I. určil, že žalobkyňa je oprávnená užívať nehnuteľnosť - dvojizbový byt nachádzajúci sa na prízemí domu súpisné číslo XXX stojaceho na parcele číslo XXXX, katastrálne územie Stará Turá, evidovaného v liste vlastníctva číslo XXX, do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Nové Mesto nad Váhom pod sp. zn. 7C/39/2019. Výrokom II. uložil žalovanej 1/ a 2/ povinnosť strpieť do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Nové Mesto nad Váhom pod sp. zn. 7C/39/2019 právo žalobkyne užívať nehnuteľnosť - dvojizbový byt nachádzajúci sa na prízemí domu súpisné číslo 670 stojaceho na parcele číslo XXXX, katastrálne územie Stará Turá, evidovaného v liste vlastníctva číslo XXX. Na vec aplikoval ust. § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, 2 písm. c/ a d/ , § 326 ods. 1,2 , § 328 ods. 2 , § 329 ods. 2,3 , § 332 ods. 1 CSP. Žalobkyňa sa žalobou domáha , aby súd určil, že vecné bremeno - právo doživotného užívania domu súp. č. XXX stojaceho na parc.č. XXXX, kat. územie Stará Turá, evidovaného v liste vlastníctva č. XXX, v prospech C. T., rod. M., nar. XX. XX. XXXX, existuje. Žalobkyňa návrh na nariadenie neodkladného opatrenia žalobkyňa odôvodnila tým, že bola pôvodnou vlastníčkou nehnuteľností evidovaných na liste vlastníctva č. XXX, v kat. území Stará Turá, dom súp. č. XXX stojaci na parc.č. XXXX, parc. č. XXXX

záhrada vo výmere 391 m², parc.č. 1311 zastavaná plocha a nádvorie vo výmere 625 m². Žalované 1/ a 2/ sú súčasné podielové spoluvlastníčky predmetných nehnuteľností, vo veľkosti podielu 1 každá. Tieto previedla darovacou zmluvou zo dňa 30. 03. 1992 na svojho syna W. T.. Súčasťou zmluvy bola dohoda účastníkov o zriadení vecného bremena - práva doživotného užívania dvojizbového bytu nachádzajúceho sa v suteréne rodinného domu súp.č. XXX v prospech žalobkyne. Zmluva bola dňa 29. 05. 1992 pod č.k. R1680/92 registrovaná a týmto dňom nadobudla účinky registrácie. Účastníci zmluvy v čl. IX predmetnej zmluvy navrhli, aby po registrácii zmluvy bola v evidencii nehnuteľností Strediska geodézie Trenčín v liste vlastníctva 635, kat. územie Stará Turá vyznačená zmena vlastníka a v časti „C“ vyznačené právo doživotného užívania bytu pre žalobkyňu. W. T., syn žalobkyne, následne darovacou zmluvou zo dňa 25. 10. 1993 previedol vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam na žalované 1/ a 2/. Súčasťou tejto darovacej zmluvy čl. III bola taktiež dohoda o zriadení vecného bremena - práva doživotného užívania dvojizbového bytu nachádzajúceho sa v suteréne rodinného domu súp.č. 670 v prospech žalobkyne a práva doživotného užívania spálne, obývacej izby, kuchyne a kúpeľne nachádzajúcich sa v byte na prízemí rodinného domu pre darcu W. T. a jeho manželku R., rod. Y.. Zo žalobkyňi neznámych dôvodov nedošlo k zápisu vecného bremena - práva doživotného užívania predmetných nehnuteľností, v jej prospech na základe ani jednej darovacej zmluvy. Na liste vlastníctva č. XXX je v časti „C“ evidované vecné bremeno - právo doživotného užívania domu súp. č. XXX na parc.č. XXXX v prospech W. T., nar. XX. XX. XXXX a manželky R. T., rod. Y., nar. XX. XX. XXXX podľa zmluvy V 844/93 - VZ 18/94. Je teda evidentné, že k zápisu uvedeného vecného bremena došlo na základe darovacej zmluvy zo dňa 25. 10. 1993. K zápisu vecného bremena v prospech žalobkyne, napriek tomu, že bolo taktiež touto zmluvou zriadené, nedošlo. Žalobkyňa do súčasnosti v dobrej viere užívala predmetné nehnuteľnosti, vedomá si toho, že v jej prospech bolo zriadené vecné bremeno. Syn žalobkyne W. T. a žalované 1/ a 2/ však žalobkyňu ústne vyzvali, aby sa vystažovala z predmetných nehnuteľností, nakoľko majú záujem nehnuteľnosti predať. Nakoľko žalobkyňa je 82 - ročná dôchodkyňa a jej zdravotný stav nie je dobrý, vyžadujúci si starostlivosť, poskytuje jej potrebnú starostlivosť jej dcéra O. K.. Predmetom poskytovania starostlivosti o žalobkyňu je napr. varenie jedla, obstaranie nákupov, pranie, žehlenie, upratovanie, obhospodarovanie záhrady a zabezpečovanie lekárskej starostlivosti. Skutočnosť, že zdravotný stav žalobkyne si vyžaduje starostlivosť, preukazuje aj potvrdenie C.. R. D., všeobecnej lekárky žalobkyne. Túto starostlivosť jej poskytuje jej dcéra O. K. napriek tomu, že k poskytovaniu tejto starostlivosti sa zaviazal W. T., syn žalobkyne, v darovacej a zaopatrovacej zmluve zo dňa 30. 03. 1992. Ten však svoj záväzok viac ako 20 rokov neplní. Plán syna žalobkyne W. T. a žalovaných 1/ a 2/ predať vyššie uvedenú nehnuteľnosť, v ktorej žalobkyňa žije, zostal nezmenený, napriek výslovnému želaniu žalobkyne dožiť svoj život v predmetnej nehnuteľnosti. Syn žalobkyne W. T. následne v mene žalovaných 1/ a 2/ vyzval dcéru žalobkyne O. K., aby nevstupovala do predmetnej nehnuteľnosti, v ktorej žalobkyňa žije, napriek tomu, že vie, že do nehnuteľnosti vstupuje za účelom poskytovania starostlivosti o žalobkyňu. Takisto ju písomne vyzval k odovzdaniu kľúčov od predmetnej nehnuteľnosti, ktorými však O. K. nedisponuje a do nehnuteľnosti vždy vstupuje so súhlasom žalobkyne. Nakoľko konanie vo veci samej doposiaľ nebolo právoplatne skončené a nie je určené, či žalobou uplatňované vecné bremeno - právo doživotného užívania predmetnej nehnuteľnosti v prospech žalobkyne existuje, užíva žalobkyňa predmetnú nehnuteľnosť v podstate bez právneho titulu. Za stavu, keď syn žalobkyne spolu so žalovanými ako vlastníkami predmetnej nehnuteľnosti nesúhlasia s tým, aby dcéra žalobkyne O. K. vstupovala do predmetnej nehnuteľnosti a súčasne nie je určené, či vecné bremeno - právo doživotného užívania existuje, je zdravie žalobkyne ohrozené, nakoľko nikto iný nie je schopný jej poskytovať starostlivosť v takom rozsahu, ako jej dcéra. Žalobkyňa sa dôvodne obáva o svoje zdravie a ako jediné východisko zo svojej súčasnej situácie vidí v nariadení neodkladného opatrenia, na základe ktorého by bola oprávnená do právoplatného skončenia veci predmetné nehnuteľnosti užívať. Súčasťou práva nehnuteľnosť užívať je taktiež právo v predmetnej nehnuteľnosti prijímať rodinné návštevy, teda aj dcéru O. K. poskytujúcej žalobkyňi starostlivosť. Žalobkyňa osvedčila nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy ako i dôvodnú obavu, že by mohlo dôjsť k výraznému zhoršeniu zdravotného stavu žalobkyne, nakoľko táto nie je schopná sa sama o seba adekvátne postarať.

2. Z listu vlastníctva č. XXX, pre k.ú. Stará Turá súd prvej inštancie zistil, že nehnuteľnosť - dom s.č. XXX stojaci na parc.č. XXXX, parc.č. XXXX záhrada o výmere 391 m², parc.č. XXXX zastavaná plocha a nádvorie vo výmere XXX m² je v podielovom spoluvlastníctve žalovaných 1/ a 2/ v 1 - ici. V časi C: ťarchy je zavkladované vecné bremeno - právo doživotného užívania domu s.č. XXX na parc.č. 1311 v prospech W. T., nar. XX. XX. XXXX a manželky R. T., rod. Y., nar. XX. XX. XXXX podľa zmluvy V 844/93 - VZ 18/94. Podľa čl. IV. Darovacej zmluvy zo dňa 30. marca 1992 registrovanej Štátnym notárstvom v Trenčíne dňa 29. mája 1992 pod č.k. R/680/92 sa účastníci zmluvy (žalobkyňa ako dárkyňa a syn žalobkyne

ako obdarovaný) dohodli na zriadení vecného bremena, a to práva doživotného užívania dvojizbového bytu nachádzajúceho sa v suteréne rodinného domu, ktorý pozostáva z chodby, obývacej izby, spálne, kuchyne a kúpeľne, pre darujúcu C. T.. Podľa čl. III. Darovacej a zaopatrovacej zmluvy zo dňa 25. 10. 1993 registrovanej Katastrálnym úradom v Bratislave dňa 18. 11. 1999, vklad povolený pod č. 844/1993 sa účastníci zmluvy (syn žalobkyne ako darca a žalované ako obdarované) dohodli na zriadení vecného bremena, a to práva doživotného užívania dvojizbového bytu nachádzajúceho sa v suteréne rodinného domu, ktorý pozostáva z chodby, obývacej izby, spálne, kuchyne a kúpeľne pre matku darcu C. T., nar. XX. XX. XXXX a práva doživotného užívania, spálne, obývacej izby, kuchyne a kúpeľne nachádzajúcich sa v byte na prízemí rodinného domu pre darcu W. T. a jeho manželku R., rod. Y..

3. Z komunikácie sporových strán, syna žalobkyne so žalobkyňou a dcérou žalobkyne O. K. (čl. 60 a nasl.) vyplýva, že žalované 1/ a 2/ majú záujem predmetné nehnuteľnosti renovovať a následne predať s tým, že počas renovácie budú tieto prázdne. Žalobkyňi bolo o.i. oznámené, že ak to nepôjde po dobrom, zvolia inú cestu, resp. že si prídu pre kľúče od domu. Návrh žalobkyne spolu s pripojenými listinami súd posúdil ako dôvodný, nakoľko sú osvedčené predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia, a to dôvodnosť a trvanie hmotnoprávneho nároku žalobkyne, ktorému sa podľa návrhu žalobkyne má neodkladne poskytnúť ochrana. Žalobkyňa podala na súd žalobu vo veci, aby súd rozhodol, že právo zodpovedajúce vecnému bremenu doživotného užívania predmetnej nehnuteľnosti existuje, pričom registrovanými darovacími zmluvami žalobkyňa osvedčila existenciu (dôvodnosť a trvanie) zriadeného vecného bremena. Poukazom na zámer žalovaných 1/ a 2/ a pripojenú komunikáciu, žalobkyňa osvedčila, že užívacie právo predmetnej nehnuteľnosti je ohrozené, čím je daná potreba bezodkladne upraviť pomery tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia. Poukazom na ust. § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí vo veci samej.

4. Proti tomuto uzneseniu podali žalované 1/ a 2/ v zákonnej lehote odvolanie. Namietali nezákonnosť uznesenia, zmätočnosť a nevykonateľnosť, nakoľko neboli splnené procesné podmienky, zistený skutkový stav neobstoí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré boli uplatnené, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby usktočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces /§ 365 ods. 1 písm. a/, b/, d/, f/, h/ a g/ CSP. Súd prvej inštancie vo výroku rozhodnutia uviedol, že žalobkyňa je oprávnená užívať dvojizbový byt na prízemí. Takáto nehnuteľnosť neexistuje, keď žalované 1/ a 2/ sú podielové spoluvlastníčky predmetných nehnuteľností, teda nie je preukázané, že sú aj podielové spoluvlastníčky 2- izbového bytu. Zo zmlúv predložených v konaní pritom vyplýva, že žalobkyňi vyplýva právo doživotného užívania 2- izbového bytu v suteréne. Poukázali na zákonné ustanovenie § 2 ods. 1 z.č. 182/1993 Z.z. na charakter bytu. Nemohlo dôjsť k zápisu vecného bremena k časti neidentifikovateľnej nehnuteľnosti. Žalobkyňa roky sabotuje rekonštrukciu nehnuteľnosti, túto nemôžu žalované užívať aj z dôvodu stavebno-technickej nedokončenosti. V roku 2003 bola začatá rekonštrukcia s cieľom jej užívania rodičmi žalovaných. Nesúhlasili s odôvodnením rozhodnutia súdom prvej inštancie ako i dôvodnosťou neodkladného opatrenia. Žalobkyňa užíva nielen dohodnutú časť nehnuteľnosti, ale aj prízemie žalovaných 1/ a 2/. Neodkladným opatrením bolo potvrdené pokračovanie v porušovaní vlastníckych práv žalovaných 1/ a 2/ ako i strpením návštev žalobkyne. Z lekárskej správy MUDr. Sadloňovej nevyplýva, že je žalobkyňa odkázaná na starostlivosť zo strany svojej dcéry a žalobkyňa ešte pred časom viedla motorové vozidlo a je tuhá fajčiarka. Toho času je dom rozostavaný, v dôsledku sabotovania stavebných prác zo strany žalobkyne a bývanie nie je vhodné na slušnú a riadnu opateru žalobkyne. Dcéra žalobkyne býva a pracuje v Bratislave, preto nemôže zabezpečovať nevyhnutnú starostlivosť o matku. Namietali, že z komunikácie žalovaných so žalobkyňou nevyplýva ohrozenie užívacieho práva žalobkyne. Žalobkyňa neosvedčila potrebu nariadenia neodkladného opatrenia. Dcéra žalobkyne svojvoľne užíva predmetnú nehnuteľnosť a odmieta vydať kľúče od nehnuteľnosti. Primárnym cieľom žalovaných 1/ a 2/ je vyriešiť aktuálny stav, keď ich vlastníctvo zaťažené vecným bremenom dožitia ich rodičov je svojvoľne užívané zo strany žalobkyne a občas jej dcéry s rodinou. Žalobkyne umožnili užívanie nehnuteľnosti, nie však dcére žalobkyne. Žalované 1/ a 2/ chcú definitívne uzavrieť proces rekonštrukcie rozostavaného domu, v čom im žalobkyňa bráni a dom je tak neobývateľný, nie je možné ho plnohodnotne užívať bez plesní, vlhnutia, zatekania strechy, opravy kanalizácie. Žalované 1/ a 2/ uznali, že majú záujem nehnuteľnosť predať, avšak až po zabezpečení bývania pre žalobkyňu.

Opätovne poukázali na skutočnosť, že na liste vlastníctva č. XXX pre k.ú. Stará Turá nie je v časti A zapísaný žiaden dvojizbový byt, ktorý by mal byť predmetom užívania zo strany žalobkyne bez ohľadu na jeho lokáciu na prízemí alebo suteréne rodinného domu. Navrhli, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zrušil a žalovaným 1/ a 2/ priznal trovy konania v rozsahu 100%.

5. Žalobkyňa v písomne podanom vyjadrení k odvolaniu žalovaných 1/ a 2/ uviedla, že návrh ako i nariadené neodkladné opatrenie obsahuje dostatočnú špecifikáciu predmetnej nehnuteľnosti. Označenie, že ide o 2- izbový byt nachádzajúci sa v spornej nehnuteľnosti vychádza z darovacej zmluvy zo dňa 30.03.2012 ako aj zo dňa 25.10.1993. V predmetnej zmluve zo dňa 30.03.2012 je právo doživotného užívania v prospech žalobkyne a to 2- izbového bytu v suteréne domu s.č. 670. V darovacej zmluve zo dňa 25.10.1993 došlo k dohode o zriadení vecného bremena- práva doživotného užívania spálne , obývacej izby, kuchyne a kúpeľne nachádzajúcich sa v byte na prízemí rodinného domu, v prospech rodičov žalovaných 1/ a 2/ a to W. T. a jeho ženy R.. Žalobkyňa v dobrej viere darovala nehnuteľnosti svojmu synovi , ktorú so svojím manželom postavila. Nemala dôvod svojmu synovi nedôverovať a bola presvedčená, že na základe darovacej zmluvy, ktorá jasne definuje zriadenie vecného bremena a zavúzuje obdarovaného k poskytovaniu jednotlivých záväzkov, bude vecné bremeno do listu vlastníctva zapísané. Syn svoj záväzok nesplnil a bez vedomia žalobkyne previedol darovacou zmluvou vlastnícke právo k predmetnej nehnuteľnosti na svoje dcéry. Rovnako bola súčasťou zmluvy dohoda o zriadení vecného bremena v prospech žalobkyne. Vecné bremeno v prospech žalobkyne na liste vlastníctva č. XXX pre k.ú. Stará Turá zapísané nie je, ale v prospech rodičov žalovaných 1/ a 2/ vecné bremeno zapísané je . Žalobkyňa sa pred rekonštrukciou domu starala o celý dom, záhradu, aby nedochádzalo chátraniu. PO začatí rekonštrukcie kontrolovala žalobkyňa robotníkov, o čom syna onformovala. Syn žalobkyne nikdy nebol skontrolovať robotníkov. O rekonštrukciu sa nezaujímali ani žalované 1/ a 2/. Syn žalobkyne má záujem nehnuteľnosť predať, o žalobkyňu nejaví záujem. Dcéra žalobkyne O. žiadala syna žalobkyne o poskytnutie pomoci pri starodlivosťi o žalobkyňu ako i o zaslanie finančných prostriedkov. Syn žalobkyne sa však o zdravotný stav žalobkyne nezaujímal , má záujem, aby žalobkyňa žila v prenájme alebo bola umiestená v špecializovanom zariadení. Žalobkyňa v dome býva 45 rokov, robí rada v záhrade, má tam svoje sociálne okolie. Dôvodnú obavu žalobkyňa osvedčila aj komunikáciou sporových strán s tým, že žalované 1/ a 2/ majú záujem nehnuteľnosť renoivovať a následne predať. Navrhla, aby odvolací súd napadnuté uznesenie ako vecne správne potvrdil.

6. Krajský súd v Trenčíne , ako súd odvolací (§ 34 CSP <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/>>), po zistení, že odvolanie bolo podané stranou v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 359, 362 ods. 1 CSP <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/>>) a zistení, že odvolanie spĺňa náležitosti § 363 CSP <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/>>, viazaný dôvodmi a rozsahom odvolania (§ 379, § 380 CSP <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/>>), viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/>>), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/>>) vec prejednal a dospel k záveru, že odvolanie žalovaných 1/ a 2/ nie sú dôvodné a preto napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 388 CSP <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/>> zmeniť , avšak len v časti určenia užívania spornej nehnuteľnosti .

7. Podľa § 324 ods. 1 CSP <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/>> pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

8. Podľa § 325 ods. 1 CSP <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/>> neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

9. Podľa § 325 ods. 2 písm. d/ CSP <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/>> neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

10. Podľa § 326 CSP <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/>> v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku,

ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

11. Podľa § 328 ods. 1 CSP <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/>> ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

12. Podľa § 329 ods. 1 CSP <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/>> súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

13. Podľa § 329 ods. 2 CSP <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/>> pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

14. Účelom neodkladného opatrenia je rýchla úprava právnych (nielen faktických) pomerov účastníkov, prípadne zabezpečenie výkonu existujúceho, hoci prípadne ešte nevykonateľného alebo očakávaného rozhodnutia (exekučného titulu). Jeho nariadenie predpokladá aspoň osvedčenie danosti práva (nároku) bez pochybnosti o potrebe predbežnej úpravy, pričom zásadne neprejudikovanie práva a záujmy účastníkov sú riešené v konaní vo veci samej. V komplexe teda platí, že nariadenie neodkladného opatrenia je prípustné a opodstatnené vtedy, ak sa tvrdí a osvedčí, že sú tu právne vzťahy medzi účastníkmi, ak tieto právne vzťahy vyžadujú dočasnú úpravu, ak táto dočasná úprava je potrebná, aby sa v daných právnych vzťahoch medzi účastníkmi nevytvoril nenávratný stav a ak sa neprímeraným spôsobom nezasiahne do právnych vzťahov medzi účastníkmi konania (účastník nie je obmedzený spôsobom neprímeraným povahe veci). Neodkladné opatrenia sú opatreniami s dočasným charakterom, vtedy však upravujú vzťahy účastníkov iba v základnom nevyhnutnom rozsahu a vzťahy účastníkov sú následne v úplnom rozsahu upravené rozhodnutím v merite veci, alebo trvalým charakterom, čo znamená, že vec môže byť skončená nariadením neodkladného opatrenia bez toho, aby bola vo veci samej podaná žaloba.

15. Na nariadenie neodkladného opatrenia sú kladené požiadavky vyplývajúce z ústavného práva na súdnu ochranu. To znamená, že musí mať zákonný podklad, musí byť vydané príslušným orgánom a nemôže byť prejavom svojvôle. Neodkladné opatrenie pôsobí len do budúcnosti a je predbežne vykonateľné (vykonateľnosť od jeho doručenia pred jeho právoplatnosťou).

16. Pre rozhodnutie súdu o neodkladnom opatrení je rozhodujúci stav v čase vydania rozhodnutia súdu prvej inštancie, čo je skutkový a právny stav veci, v ktorej sa má rozhodovať o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Skutkový a právny stav veci sa posudzuje podľa náležitostí návrhu vyžadovaných v § 326 CSP. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/>> Súd sa v rámci konania o nariadenie neodkladného opatrenia vyrovná len s tými okolnosťami, ktoré vyplývajú z návrhu a z použiteľného, spravidla hmotného práva, čo súvisí aj s tým, že strany nemusia byť vypočuté a súd nie je povinný vykonávať žiadne iné dokazovanie. Význam toho, že pre rozhodnutie súdu o neodkladnom opatrení je rozhodujúci stav v čase vydania rozhodnutia súdu prvej inštancie, je podstatný v prípade odvolania proti uzneseniu, ktorým sa rozhodlo o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Odvolací súd za základ svojho rozhodnutia vezme len skutkový stav a právne posúdenie, ktoré tu bolo v čase rozhodovania súdu prvej inštancie. Okrem toho, navrhované neodkladné opatrenie by malo byť primerané zabezpečovaniu nároku a musí byť prípustné. Osvedčovanie na rozdiel od dokazovania znamená, že súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie. Dôkazné bremeno spočíva výlučne na navrhovateľovi navrhovaného neodkladného opatrenia a jeho návrh by mal obsahovať všetky náležitosti umožňujúce jeho meritórne vybavenie. Neodkladné opatrenie však nemožno vydať iba na základe tvrdení navrhovateľa bez osvedčenia aspoň základných skutočností umožňujúcich prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť dočasná ochrana a bez osvedčenia nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy.

17. Súd môže nariadiť neodkladné opatrenie v dvoch prípadoch, a to, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je daná obava, že exekúcia bude ohrozená. Na rozdiel od predchádzajúcej právnej úpravy predbežných opatrení nie je koncepcia inštitútu neodkladných opatrení vždy nevyhnutne viazaná na konanie vo veci samej, ani na dočasný a provizórny charakter poskytnutej súdnej

ochrany. V rámci civilného sporového konania je nariadenie neodkladného opatrenia možné iba na návrh a za splnenia zákonných predpokladov. Keďže súd rozhoduje v pomerne krátkej lehote podľa § 328 ods. 2 CSP <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/>> a spravidla bez nariadenia pojednávania, bez vylúču a bez vyjadrenia protistrany, z procesného hľadiska je zásadným determinantom obsah samotného návrhu. Náležitosti návrhu vymedzuje priamo § 326 CSP. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/>> Vo vzťahu k uvedeným predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia pritom zákon výslovne vyžaduje, aby navrhovateľ uviedol opísania rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená. Splnenie aspoň jedného zo zákonných predpokladov nariadenia neodkladného opatrenia musí teda súd primárne vyhodnotiť na základe návrhu, a to z rozhodujúcich skutočností, ktoré podľa navrhovateľa odôvodňujú potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená. Požiadavka odôvodnenosti bezprostredne súvisí s vecnou argumentáciou a netýka sa dokazovania v konaní o návrhu na nariadenia neodkladného opatrenia, ktoré má povahu osvedčovania.

18. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobkyňa podala dňa 16.08.2019 žalobu o určenie, že vecné bremeno - právo doživotného užívania domu s. č. 670 stojaceho na parc. č. XXXX, k. ú. D. P., evidovaného na liste vlastníctva č. XXX v prospech žalobkyne existuje. Žalobu odôvodnila skutočnosťou, že bola pôvodnou vlastníčkou nehnuteľností zapísaných na LV č. XXX, pre k. ú. Stará Turá, ktoré previedla na svojho syna na základe darovacej zmluvy zo dňa 30.03.1992. Súčasťou zmluvy bola dohoda zmluvných strán so zriadením vecného bremena - práva doživotného užívania dvojizbového bytu nachádzajúceho sa v suteréne, v prospech žalobkyne. Ďalšou darovacou zmluvou zo dňa 25.10.1993 syn žalobkyne daroval predmetné nehnuteľnosti žalovaným 1/ a 2/. Rovnako súčasťou predmetnej darovacej zmluvy bola dohoda zmluvných strán so zriadením vecného bremena - práva doživotného užívania dvojizbového bytu nachádzajúceho sa v suteréne, v prospech žalobkyne, súčasne i zriadenie vecného bremena - práva doživotného užívania spálne, obývacej izby, kuchyne a kúpeľne nachádzajúcich sa v byte na prízemí rodinného domu pre darcu W. T., nar. XX. XX. XXXX a jeho manželku. Z listu vlastníctva č. XXX pre k.ú. D. P. vyplýva, že v časti „C“ je vyznačené len právo doživotného užívania vyššie špecifikovaných častí domu v prospech syna žalobkyne. K zápisu vecného bremena v prospech žalobkyne nedošlo. Súd prvej inštancie správne uviedol, že sú osvedčené predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia a to dôvodnosť a trvanie hmotnoprávneho nároku žalobkyne, ktorému sa má poskytnúť ochrana a to registrovanými darovacími zmluvami. Súčasne žalobkyňa pripojila komunikáciu so zámerom žalovaných 1/ a 2/, teda osvedčila, že užívacie právo predmetnej nehnuteľnosti je ohrozené.

19. Z listu vlastníctva č. XXX, pre k.ú. Stará Turá súd prvej inštancie zistil, že nehnuteľnosť - dom s.č. XXX stojaci na parc.č. XXXX, parc.č. XXXX záhrada o výmere XXX m², parc.č. XXXX zastavaná plocha a nádvorie vo výmere XXX m² je v podielovom spoluvlastníctve žalovaných 1/ a 2/ v 1 - ici. V časti C: ťarchy je zavkladované vecné bremeno - právo doživotného užívania domu s.č. XXX na parc.č. 1311 v prospech W. T., nar. XX. XX. XXXX a manželky R. T., rod. Y., nar. XX. XX. XXXX podľa zmluvy V 844/93 - VZ 18/94. Podľa čl. IV. Darovacej zmluvy zo dňa 30. marca 1992 sa účastníci zmluvy (žalobkyňa ako darkyňa a syn žalobkyne ako obdarovaný) dohodli na zriadení vecného bremena, a to práva doživotného užívania dvojizbového bytu nachádzajúceho sa v suteréne rodinného domu, ktorý pozostáva z chodby, obývacej izby, spálne, kuchyne a kúpeľne, pre darujúcu C. T.. Podľa čl. III. Darovacej a zaopatrovacej zmluvy zo dňa 25. 10. 1993 sa účastníci zmluvy (syn žalobkyne ako darca a žalované ako obdarované) dohodli na zriadení vecného bremena, a to práva doživotného užívania dvojizbového bytu nachádzajúceho sa v suteréne rodinného domu, ktorý pozostáva z chodby, obývacej izby, spálne, kuchyne a kúpeľne pre matku darcu C. T., nar. XX. XX. XXXX a práva doživotného užívania, spálne, obývacej izby, kuchyne a kúpeľne nachádzajúcich sa v byte na prízemí rodinného domu pre darcu W. T. a jeho manželku R., rod. Y..

20. Podľa § 151m ods. 1 Zákona č. 40/1964 Zb. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>> Občiansky zákonník (ďalej len Občiansky zákonník) vecné bremená obmedzujú vlastníka nehnuteľnej veci v prospech niekoho iného tak, že je povinný niečo trpieť, niečoho sa zdržať alebo niečo konať. Práva zodpovedajúce vecným bremenám sú spojené buď s vlastníctvom určitej nehnuteľnosti, alebo patria určitej osobe.

21. Podľa § 151m ods. 2 Zákona č. 40/1964 Zb. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>> Občiansky zákonník vecné bremená spojené s vlastníctvom nehnuteľnosti prechádzajú s vlastníctvom veci na nadobúdateľa.

22. Vecné bremená obmedzujú vlastníka zaťaženej veci v prospech niekoho iného. Z vecného bremena teda vzniká právny pomer, v ktorom subjektom povinností je vždy vlastník zaťaženej (služobnej) nehnuteľnosti a oprávneným subjektom je buď rovnako vlastník inej (panujúcej) nehnuteľnosti, alebo určitá osoba. V právnom vzťahu vzniknutom z vecného bremena vystupuje teda a) subjekt oprávnenia, v prospech ktorého obmedzenie pôsobí, b) subjekt povinnosti zaťažený vecným bremenom. Oprávneným subjektom je ten, ktorému svedčí právo zodpovedajúce vecnému bremenom. Môže ním byť vlastník určitej nehnuteľnosti alebo určitá osoba.

23. Z obsahu spisu vyplýva, že vecné bremeno spočívajúce v práve doživotne užívať časť nehnuteľnosti, vyššie uvedenej, v prospech žalobkyne, i keď bolo zriadené v zmysle predmetnej darovacej zmluvy zo dňa 30.03.1992, na liste vlastníctva zapísané nebolo. Vychádzajúc z tvrdení žalobkyne so zreteľom na skutočnosti vyplývajúce z listín, ktoré sú obsahom spisu, dospel odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie k záveru, že žalobkyňa osvedčila skutočnosti, ktoré v danej veci odôvodňujú nariadenie neodkladného opatrenia. Žalobkyňa dostatočne osvedčila existenciu práva, vyplývajúcu z predložených darovacích zmlúv zo dňa 30.03.1992 a zo dňa 25.10.1993, na základe ktorých malo byť v prospech žalobkyne zriadené vecné bremeno- právo doživotného užívania predmetného domu. Ďalej preukázala, že ochrana tohto práva si vyžaduje dočasnú úpravu pomerov medzi účastníkmi, ktorú osvedčila priloženými listinnými dôkazmi. Z predloženého listu vlastníctva č. 635 pre k. ú. Stará Turá vyplýva, že účastníci darovacej zmluvy sa dohodli na zriadení vecného bremena, ktoré však na liste vlastníctva uvedené nie je. Odvolací súd preto v tejto súvislosti pripomína, že žalobkyňa nemá možnosť zabezpečenia iného bývania a v tomto štádiu konania ani nie je zrejme, keď žalovaní 1/ a 2/ trvajú na rekonštrukcii spornej nehnuteľnosti, vykonaním ktorej chcú odpojiť dom od dodávky elektriky, vody, plynu, kanalizácie, akým spôsobom má žalobkyňa zabezpečené iné bývanie. Aj za situácie, keby v nehnuteľnosti zotrvala bývať, nie je zrejme, keď sa vzdala nehnuteľnosti v prospech syna s úmyslom, že bude mať zriadené vecné bremeno spočívajúce v práve doživotného užívania a užívania časti nehnuteľnosti, kde bude mať zabezpečené iné bývanie.

24. Pri rozhodovaní o nariadení neodkladného opatrenia súd starostlivo zväžil rozsah navrhovaných obmedzení. Povinnosť umožniť žalobkyňu užívať časť spornej nehnuteľnosti neprímerane nenaruší postavenie žalovaných 1/ a 2/, proti ktorým neodkladné opatrenie smeruje za situácie, že žalovaní 1/ a 2/ v spornej nehnuteľnosti nebývajú. Žalobkyňa osvedčila potrebu dočasnej a rýchlej úpravy pomerov medzi účastníkmi konania, keď jej užívacie právo k predmetnej nehnuteľnosti je ohrozené, zhodne so súdom prvej inštancie dospel aj odvolací súd k záveru, že napadnuté uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je správne.

25. Námietky žalovanej 1/ a 2/ poukazom na ust. § 2 ods. 1 zákona č. 182/1993 Z.z., keď bytom sa na účely tohto zákona rozumie miestnosť alebo súbor miestností, ktoré sú rozhodnutím stavebného úradu trvalo určené na bývanie a môžu na tento účel slúžiť ako samostatné bytové jednotky, je v tomto štádiu konania nedôvodná. Skutočnosť, či môže dôjsť k zápisu vecného bremena k časti neidentifikovateľnej nehnuteľnosti bude riešiť súd prvej inštancie až v konaní vo veci samej. Súd prvej inštancie správne vychádzal pri určení rozsahu užívacích práv žalobkyne z predloženej darovacej zmluvy, kde si účastníci zmluvy zhodne rozsah užívania dohodli.

26. Pokiaľ ide o ďalšie odvolacie námietky, tieto nie sú dôvodné a nemajú vplyv na vecnú správnosť predmetného rozhodnutia, keď smerujú k žalobe, ktorá bude posudzovaná až vo veci samej. Súd prvej inštancie preto správne rozhodol, keď žalovaným 1/ a 2/ neodkladným opatrením rovnako uložil povinnosti uvedené vo výrokoch napadnutého uznesenia.

27. S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 388 zmenil, avšak len v časti určenia rozsahu užívania spornej nehnuteľnosti žalobkyňou a to v zmysle darovacej zmluvy zo dňa 30.03.1992, bodu IV., kde sa účastníci zmluvy dohodli na zriadení vecného bremena a to práva doživotného užívania dvojizbového bytu nachádzajúceho sa v suteréne rodinného domu, ktorý pozostáva z chodby, obývacej izby, spálne, kuchyne a kúpeľne.

28. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).